

HARIFA

LAWRENCE MIZZI

L-airu miksi shab iswed u griz ihedded li minn waqt ghall-iehor malli jieoaf ir-rih iinfethu bwieb is-sema u l-ilma li ilu xhur shah jiġma' iibda niezel fi gliegel u iahsel il-hitan u t-toroq u l-karozzi u jis-qi r-raba' mifni minn għatx klubu wara n-nixfa tax-xhur twal tas-sajf.

Hafna isostnu li l-ħolqien iistenbah fir-Rebbiegha meta l-ghas-afar ibejtu, is-siġar jarmu u ż-żahar u l-ward jimlew kullimkien bi lwien u fwieha. Ghaliia madankollu, il-qawmien iibda qabel, hafna oabel... jibda meta wara nofs Settembru t-temp jiffriska, it-teloa u l-hedla tas-Saif ighibu, tibda tagħmel ix-xita u l-art, bħallikieku biex twieġeb għas-seiħa ta' l-elementi tibda tnibbet u bla ma thallik tindu na tinċa' l-kannella niexef oxaqov u tilbes l-aħdar tari, frisk, ferrieh. Mixia oħla l-ghelieoi f'dan iż-żmien turik li huwa issa meta nnatura — l-istess bhal bebbux — tibda tistenbah mir-raqda twila tax-xhur xahxaha ta' oabel. Huwa f'dan iż-żmien meta l-art tiddemmel, tinħad u tinżara' u huwa fil-Harifa stess li l-bidwi ikun jista' jara b-ghaineih iekk dak li jkun difen f'għu l-art ikunx ha l-hajja u nibet biex aktar 'il quddiem iż-żikkiekk, iikber, iwarrad u jagħti l-frott. Dan hu ċ-ċiklu tal-hajja li taf il-bidu tagħha fil-Harifa u tintemm fi hrug ir-Rebbiegha jew dhul is-Saif.

Huwa sewwa sew għalhekk li malli nilmaħri ressa l-Harifa nhoss oħbi trid taobeż bil-ferħ u t-tama u rięlejja ieħduni lejn il-widien u fuo l-gholijiet fejn inkun nista' noqghod nitgħaxxaq bid-dehra ġidha ta' ħdura u hajja.

Mhux li kien inħoss l-istess taqoq meta waqtiet nieqaf biex naħseb, issa li bdeit ninneħha bl-ewwel sinjal tal-ħarifa ta' ħajji. Ghaliia u għal kull min hu daosi fiż-żmien, ir-Rebbiegha oħaddiet darba għal dejjem u s-Saif, nistħajjal, ukoll jew wasal biex. X'hemm merfugħ għalija? Harifa u Xitwa? Harifa biss? Wahda oasira?? Moħhi iittaqoq bil-ħsibiijet li nhosshom iithalltu u jitwaħħdu mad-dubbii m'nissla mill-ħiżra ta' ġejjieni mistur fiċ-ċnar.

Nistħajjalni ... aiegħed fuo għolja; inħares 'l-isfel u ma nilmaħix ħlief widien kennja īhaddr, mimlija ward u għana u fwieha — huma d-dehra ta' tħalli u ż-żejt, li jaħasra għalkemm iidhru daoshekk fil-ariġi ma nista' nerġa' nilhaqhom gatt Jeħtieġli nibqa' nterraq. dejjem 'il fuq, u aktar ma nħares 'l-isfel, aktar inħo ssni nikleb għall-im-ghoddi waqt li jikber f'sidri l-ħiżra ta' ġejjieni. Nieqaf ma nistax u għal-

hekk ikolli nibqa' tiela' wkoll jekk mikdud mid-dubbji u mill-għejja li bil-qajl bdejt inhossa tagħfas fuqi. Quddiemi ma narax ħlief tlajja' u qċaċet, kif nilhaq waħda dlonk tħiġi ohra, u wara...ohra u ohra... qalbi dejjem ittaqtaq li ma mmurx insib ma' wiċċi l-ahhar quċċata li wraha ma jkunx hemm ħlief dagħbien u tmiem. Maħkum minn dawn il-ħsibiijet beżgħana xi hadd ilumni jekk il-ħarifa ta' ħajji mhix għalija ħlief ghadira li f'wiċċha ma narax għajr dubbji u qtigħi il-qalb li waqtiet iġegħluk tixtieq li qatt ma għex?

Kont nasal biex ninfena għal kollox kieku l-Jien l-ieħor ma ifakk-karnix b'ċanfira li bejn Harifa u ohra ma tħaddi l-ebda differenza: it-nejn huma l-bidu tal-qawmien ... li ma jistax ikun hemm Rebbiegha u ż-żahar u frott u għana jekk qabel ma jkunx hemm il-kesha, il-ġhera u d-dfin. Ma kienx Hu stess sid il-ħolqien li qal li l-qamha ma tistax tieħu l-hajja u tagħti l-frott jekk qabel ma tkunx mietet u ndifnet? Għalfejn mela dad-dieq u l-qtigħ il-qalb? Halli l-irwiefen tal-Harifa u x-Xitwa (jekk ikun hemm) jonfhu; halli s-siġar jinżgħu mill-weraq u ixiddu dehret il-mewt bħal waħda b'dirghajha miftuha lesta biex taħtaf kulma ssib quddiemha; l-aqwa li inti taf' għax temmen li dan iż-żmien għad-igħaddi — jeħtieġli jgħaddi — qabel tkun tista' tħiġi Rebbiegha ohra mwarrda, imfewha, dejjema li fiha ma jkunux jistgħu għalik il-ħiżra u l-qtigħ il-qalb, in-niket u l-għejja, il-mard u l-mewt ... Rebbiegha ta' hajja li ma tintemmx.

18.X.75.

Glieda

Joseph Sciberras

Il-jum għoddju ntemm.

'ma ħjiel

tat-tmiem

tal-ġlieda qalila li bdiet mal-qawmien,
sa issa, għad mhemmx.

'ma r-rebħa li tiddi fil-bogħod,
li tigi, imqar jekk bil-mod.

bil-ħila timlieni

u nibqa' nżomm sod.